

KÖZVETÍTŐI ELJÁRÁS

2015. november 1-jén lépett hatályba a Horvát Köztársaság új családjogi törvénye (*Obiteljski zakon; Narodne novine* [hivatalos lap], 103/15. sz.). E törvény 10 önálló részt tartalmaz, amelyek közül a hetedik önálló rész a kötelező tanácsadást és a családjogi közvetítói eljárást szabályozza.

A kötelező tanácsadás egyfajta segítséget nyújt a családtagok számára ahhoz, hogy egyezsége jussanak a családi kapcsolatokat illetően, miközben különös figyelmet szentel a gyermeket magukban foglaló családi kapcsolatok védelmének és az egyezsége jutás elmaradása jogi következményeinek, valamint a gyermek személyes jogairól való döntéshozatalra irányuló jogi eljárás megindításának. A kötelező tanácsadást a gyermek állandó vagy ideiglenes lakóhelye vagy a házastársak vagy házasságon kívüli kapcsolatban élők utolsó közös állandó vagy ideiglenes lakóhelye szerint illetékes szociális központ szakértői csapata végzi. A családjogi törvény értelmében nem kerül sor kötelező tanácsadásra a végrehajtási és biztosítási eljárás megindítása előtt. A családtagok személyesen és meghatalmazott nélkül vesznek részt a kötelező tanácsadáson.

A kötelező tanácsadásra 1. a közös kiskorú gyermekkel rendelkező házastársak közötti házasság felbontására irányuló eljárás megindítása előtt, és 2. a szülői felügyeleti jog, valamint a gyermekkel való személyes kapcsolattartáshoz való jog gyakorlására irányuló egyéb bírósági eljárások megindítása előtt kerül sor. A házasság felbontására irányuló eljárás megindítása előtt nem kerül sor kötelező tanácsadásra az olyan házastárs vagy házastársak esetében, 1. akik nem rendelkeznek szerződésalkötési képességgel, ha még szakértői segítséggel sem képesek megérteni az eljárás értelmét és következményeit, 2. akik korlátozott ítélőképességgel rendelkeznek, vagy 3. akiknek állandó vagy ideiglenes lakóhelye ismeretlen.

A kötelező tanácsadás az egyik fél által a szociális központnál írásban benyújtott vagy jegyzőkönyvbe mondott kérelem nyomán indul. A kötelező tanácsadásra irányuló kérelem kézhezvétele után a szociális központ köteles egy találkozót beütemezni és arra a feleket megidézni. Ettől eltérően, abban az esetben, ha a szociális központ megítélése szerint az adott körülmények között nem lenne hasznos a közös találkozó, vagy ha egyik vagy mindkét fél megalapozott indokból ezt kéri, a felek külön meghallgatását kell beütemezni és elvégezni.

A családjogi közvetítói eljárásban a családtagok önként vesznek részt. Ettől eltérően, a házasság felbontására irányuló eljárás megindítását megelőző családjogi közvetítói eljárás első találkozója kötelező.

A családjogi közvetítói eljárásban a felek egy vagy több családjogi közvetítő segítségével próbálnak egyezsége jutni egy családjogi vitában. A családjogi közvetítő a családjogi közvetítők nyilvántartásába bejegyzett pártatlan és különlegesen képzett személy. A családjogi közvetítói eljárás fő célja a megosztott szülői felügyeletre vonatkozó terv és a gyermekkel kapcsolatos egyéb megállapodások kidolgozása. E cél elérése mellett a családjogi közvetítói eljárásban a felek a vagyonnal kapcsolatos minden más kérdésben és egyéb kérdésekben is egyezsége juthatnak.

Nem kerül sor családjogi közvetítói eljárásra 1. azokban az esetekben, amelyekben a szociális központ szakértői csapata vagy a családjogi közvetítő megállapítja, hogy a házastársak családjogi közvetítói eljárásban való egyenlő részvétele nem lehetséges családon belüli erőszak miatt, 2. ha a házastársak egyike nem rendelkezik szerződésalkötési képességgel, vagy egyikük sem rendelkezik ilyen képességgel, és még szakértői segítséggel sem képesek megérteni az eljárás értelmét és jogi következményeit, 3. ha egyik vagy mindkét házastárs ítélőképessége korlátozott, és 4. ha valamelyik házastárs állandó vagy ideiglenes lakóhelye ismeretlen.

A családjogi közvetítói eljárás a bírósági eljárás megindítását megelőző bírósági eljárástól függetlenül, a bírósági eljárás ideje alatt vagy annak befejezését követően is lefolytatható. A családjogi törvény értelmében nem kerül sor családjogi közvetítói eljárásra a végrehajtási és biztosítási eljárás megindítása előtt. Ettől eltérően, a gyermekkel való személyes kapcsolattartáshoz való jog gyakorlására irányuló végrehajtási eljárás ideje alatt a bíróság javaslatot tehet a felek számára a családjogi közvetítói eljárás lefolytatására. Ennélfogva a felek meghallgatását és az ügy körülményeinek figyelembevételét követően a bíróság harminc napra elhalaszthatja a végrehajtást, és elrendelheti, hogy egy szakértő beszéljen a gyermekkel, vagy javaslatot tehet a felek számára a családjogi közvetítói eljárás annak érdekében történő lefolytatására, hogy egyezsége jussanak a vitában; szükség esetén a bíróság külön határozattal részletesebben szabályozhatja a személyes kapcsolattartáshoz való jognak a szakértővel való beszélgetés vagy a családjogi közvetítói eljárás során való gyakorlását, de a bíróság nem tesz így, ha a családjogi közvetítésre tett kísérlet nem járt sikerrel, vagy ha sürgős intézkedésre van szükség.

A családjogi közvetítő és a családjogi közvetítói eljárásban részt vevő egyéb személyek kötelesek megőrizni azokat a bizalmas információkat és adatokat, amelyek a családjogi közvetítói eljárás során jutottak tudomásukra harmadik személyekkel összefüggésben, kivéve, 1. ha az információ közlésére szükség van a megállapodás megkötéséhez vagy végrehajtásához, vagy 2. ha az információ közlésére szükség van a jólétében veszélyeztetett gyermek védelme vagy valamely személy szellemi és testi épsége súlyos megsértése veszélyének elhárítása érdekében. A családjogi közvetítő köteles tájékoztatni a feleket a bizalmas adatkezelés elvének terjedelméről.

A családjogi közvetítói eljárás során létrejött egyezséget illetően a családjogi törvény úgy rendelkezik, hogy a közös szülői felügyeletre vonatkozó tervet és a családjogi közvetítói eljárás során létrejött egyéb megállapodásokat írásba kell foglalni, és azokat valamennyi félnek alá kell írnia, valamint hogy azok egy végrehajtható okirattal egyenértékűek, ha a bíróság a felek indítványára nem peres eljárásban jóváhagyja azokat.

Ha a felek nem jutnak egyezsége a közös szülői felügyelet tervét vagy valamely más vitás családjogi viszonyt illetően, a családjogi közvetítő a családjogi közvetítói eljárás felfüggesztéséről szóló jelentésben jelzi, hogy mindkét fél tevékenyen részt vett-e az eljárásban. A családjogi közvetítói eljárás felfüggesztéséről szóló jelentést kézbesítik a résztvevőknek. A családjogi közvetítő megküldi a családjogi közvetítói eljárás felfüggesztéséről szóló jelentést annak a bíróságnak, amely a családjogi közvetítói eljárás lefolytatása miatt felfüggesztette az eljárást.

Amennyiben a bíróság eljárási során a felek közös megegyezéssel indítványt tesznek a jogvita családjogi közvetítói eljárás útján történő rendezésére, a bíróság felfüggesztheti az eljárást, minek esetében három hónapos határidőt ad arra, hogy a felek megkíséreljék a jogvita családjogi közvetítói eljárás útján történő rendezését. Amennyiben a bírósági eljárás során a bíróság úgy véli, hogy lehetőség van a családjogi vita közös megegyezés útján történő rendezésére, szintén javaslatot tehet a felek számára a családjogi közvetítói eljárás lefolytatására. Ha a felek beleegyeznek a családjogi közvetítói eljárás megindításába, a bíróság felfüggeszti az eljárást, és három hónapos határidőt ad arra, hogy a felek megkíséreljék a jogvita családjogi közvetítói eljárás útján történő rendezését. Ha a feleknek a bíróság által a családjogi közvetítói eljárás lefolytatására adott három hónapos határidőn belül nem sikerül rendezniük a jogvitát a családjogi közvetítói eljárásban, vagy ha a felek e határidő lejártá előtt a bírósági eljárás folytatását indítványozzák, a bíróság folytatja az eljárást. Az eljárás felfüggesztéséről való döntéshozatal előtt a bíróság köteles megvizsgálni, hogy sürgős intézkedés szükségességére tekintettel helyénvaló-e a felfüggesztés olyan esetekben, amelyekben a gyermek jogainak és érdekeinek tárgyában kell döntést hoznia.

A családjogi közvetítői eljárásban a családjogi közvetítő köteles felhívni a résztvevők figyelmét a gyermek jólétéről való gondoskodásra, és szülei hozzájárulásával lehetővé teheti a gyermekek számára, hogy a családjogi közvetítői eljárás során hangot adjanak véleményüknek.

A családjogi közvetítői eljárást lefolytató családjogi közvetítő – törvényben meghatározott esetek kivételével – nem vehet részt szakvélemények vagy családértékelések elkészítésében vagy bármilyen más módon abban a bírósági eljárásban, amelyben a családjogi közvetítői eljárásban részt vevő felek jogvitájában kell döntést hozni.

Ha a családjogi közvetítői eljárást a szociális jóléti rendszer keretében foglalkoztatott családjogi közvetítők folytatják le, a felek nem fizetnek díjat a családjogi közvetítők munkájáért. Ha a családjogi közvetítői eljárást a szociális jóléti rendszer keretén kívül foglalkoztatott családjogi közvetítők folytatják le, a felek viselik részvételük költségeit.

A közvetítői eljárást szabályozó rendelkezések megfelelően alkalmazandók a családjogi közvetítői eljárásban.

További információért lásd:

Családjogi törvény (hivatalos lap, 103/15. sz.)

A családjogi közvetítői eljárásra vonatkozó szabályok (*Pravilnik o obiteljskoj medijaciji*; hivatalos lap, 106/14. sz.)

A közvetítői eljárásról szóló törvény (*Zakon o mirenju*; hivatalos lap, 18/11. sz.)

Utolsó frissítés: 20/11/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.